

gdzie odbywały się obrady kongresu czy w czasie różnych przyjęć wydanych dla uczestników kongresu przez miejscowe władze kościelne i cywilne. Spotkanie z najwybitniejszymi przedstawicielami myśli starotestamentalnej, poznanie dorobku naukowego głównych ośrodków badań nad St. T. zarówno żydowskich jak i protestanckich i katolickich, dyskusja wreszcie na temat wiele bardzo osobistych problemów biblijnych nie objętych żadną oficjalną tematyką kongresu, stanowią równie ważny dorobek i bodziec do nowych twórczych przemyśleń co i oficjalne obrady kongresu.

Pelplin

KS. HENRYK MUSZYŃSKI

Ks. Jerzy Chmiel

32 ZJAZD STUDIORUM NOVI TESTAMENTI SOCIETAS

W dniach 22—26 sierpnia 1977 r. miał miejsce w Tybindze (Tübingen, RFN) 32 doroczny zjazd (Jahrestagung, General Meeting) międzynarodowego i międzywyznaniowego towarzystwa naukowego: *Studiorum Novi Testamenti Societas* (SNTS), skupiającego badaczy Nowego Testamentu z całego świata. Wybór miejsca był podyktowany obchodami 500 rocznicy założenia sławnego uniwersytetu w Tybindze (Eberhard-Karls-Universität).

Program zjazdu obejmował wykłady plenarne i seminaria specjalistyczne.

Wykłady plenarne były pod względem tematycznym różnorodne, ogólnie jednak można je podzielić na dwie grupy. W pierwszej grupie przeważała egzegeza wybranych perykop, w drugiej zaś pojawiły się zagadnienia hermeneutyczne, związane zwłaszcza ze słynną Szkołą Tybińską i jej założycielami.

I tak w pierwszej grupie wystąpił prof. G. Bornkamm (Heidelberg), przewodniczący SNTS, mówił o budowie perykopy Kazania na Górze. Prof. G. Mac Rae, SJ (Cambridge, USA) zajął się zagadnieniem eschatologii i symboliki świątyni w Hbr. Prof. J. Lambrecht, SJ (Heverlee, Belgia) przeprowadził analizę struktury Gal 2, 14b—21.

W drugiej grupie wykładów plenarnych, które nazwałbym historyczno-hermeneutycznymi, wystąpili:

Prof. E. Trocmé (Strasbourg): *Egzegeza naukowa i ideologia. Od Szkoły Tybińskiej do francuskich badaczy początków chrześcijaństwa.*

Prof. R. H. Fuller (Alexandria, USA): *Problem synoptyczny w Szkole Tybińskiej — dyskusja Baur — Hilgenfeld.*

Prof. P. Stuhlmacher (Tübingen): *Egzegeza Adolfa Schlattera.*

Prof. G. Strecker (Bovenden): *Cele i zadania nowotestamentowej etyki.*

Prof. A. Böhlig (Tübingen): *Struktura myślenia gnostyckiego.*

Dołączyć tu należy interesującą prelekcję z przeżroczami prof. B. van Elderen (Grand Rapids, USA) na temat wykopalisk archeologicznych w Górnym Egipcie, zwłaszcza w rejonie Nag Hammadi w latach 1975—76.

Jeżeli więc chodzi o wykłady plenarne, nie stanowiły one jakiejś rewelacji; rzecz jasna, że z racji obchodów uniwersyteckich znaczna część prelekcji została poświęcona zagadnieniom historycznym związanym ze Szkołą Tybińską, co nie wszystkich nowotestamentowców musiało w równej mierze interesować.

Niezmiernie ważnym momentem spotkań zjazdowych były posiedzenia grup seminaryjnych, które stanowiły trzon zjazdu. Grup tematycznych było jedenaście (w nawiasie podają kierowników grup).

1. Użycie Starego Testamentu w Nowym (A. T. Hanson i M. Wilcox);
2. Judeochrześcijaństwo: Hegezyp i judeochrześcijaństwo II wieku (D. R. A. Hare);
3. Paweł: Prawo (K. P. Donfried i K. Kertelge);
4. Problem synoptyczny (B. Reicke);
5. Czwarta Ewangelia: mowy Janowe (S. S. Smalley);
6. Znaczenie lingwistyki i semiotyki dla egzegezy biblijnej (F. Bovon i R. Kieffer);
7. Apokryfy: 1 Henoch (J. H. Charlesworth);
8. Diatessaron (J. N. Birdsall i T. Baarda);
9. Kontekst etyki NT (W. Klassen);
10. Podłoże społeczne i historia wczesnego Kościoła (R. Scroggs);
11. Problemy egzegezy chrześcijańskiej (P. Stuhlmacher).

W związku z obchodami 500-lecia założenia uniwersytetu w Tybindze urządzono w bibliotece uniwersyteckiej specjalną wystawę poświęconą Szkole Tybińskiej. Wystawiono tam spuściznę pisarską członków Szkoły oraz — co ciekawsze — udostępniono bogatą korespondencję owych członków. Raj dla badaczy problemu.

Oczywiście nie odbyło się bez rocznicowych imprez, co w sumie stworzyło miłą atmosferę w trzechsetnej grupie uczestników zjazdu, wśród których z Polski znajdowali się księża profesorowie F. Gryglewicz, K. Romanik oraz piszący te słowa.

Przewodniczącym SNTS na następną kadencję został wybrany wśród aplauzu ks. prof. H. Schürmann (Erfurt). Następný zjazd SNTS w roku 1978 został zaplanowany w Paryżu, a jego temat: *Les sciences humaines et exégèse*.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Ks. Tadeusz Matras

XV KONGRES BIBLISTÓW POLSKICH

XV Kongres Biblistów Polskich obradujący w dniach 27—29 września br. jako miejsce obrał Górę św. Anny, malowniczą a zarazem znamiennej utrwaloną w historii Polski, w szczególności zaś w dziejach Śląska i jego ludu. Gościnne mury starych zabudowań klasztoru OO. Franciszkanów otworzyły się tym razem nie tylko dla pątników przybywających z różnych stron kraju, ale również dla naukowców.

Uroczysta Msza św. koncelebrowana przez uczestników Kongresu pod przewodnictwem ordynariusza diecezji opolskiej ks. biskupa dra Alfonsa Nosola, wspólną modlitwą rozpoczęła trzy dni rozważań nad Słowem Boga skierowanym do człowieka. W wygłoszonej homilii dostojny Celebrans zwrócił uwagę na ogromną potrzebę przybliżenia ludowi Słowa Bożego.

Prezes Sekcji Biblistów Polskich o. prof. dr Hugolin Langkammer OFM otwierając obrady, odczytał list ks. kardynała Karola Wojtyły, przewodniczącego Rady Naukowej Episkopatu Polski, skierowany do uczestników Kongresu. Ks. Kardynał wskazywał w liście na dwa zadania stojące przed